

Prop. 166 S

(2012–2013)

Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak)

Tilleggsløyvingar som følgje av reguleringa av grunnbeløpet og pensjonar i folketrygda mv. frå 1. mai 2013

*Tilråding frå Arbeidsdepartementet 31. mai 2013,
godkjend i statsråd same dagen.
(Regjeringa Stoltenberg II)*

1 Innleiing

Regjeringa gjer med dette framlegg om å auke løyvingar på statsbudsjettet for 2013 som følgje av reguleringa av grunnbeløpet (G) og pensjonar i folketrygda og i visse andre pensjonsordningar frå 1. mai 2013.

Departementet viser til forskrift fastsett ved kongeleg resolusjon 24. mai 2013 om grunnbeløp, reguleringsfaktorer, satser for minste pensjonsnivå i folketrygden fra 1. mai 2013 og virknings-tidspunkt for regulering av kravet til minsteinntekt for rett til dagpenger.

Grunnbeløpet er auka frå 82 122 kroner til 85 245 kroner frå 1. mai, det vil seie med 3,80 prosent. Uførepensjonistar og andre som får pensjonar og ytingar regulerte gjennom endringar i grunnbeløpet, får dermed ein tilsvarande auke frå same dato. Alderspension under opptening blir også oppregulert med 3,80 prosent.

Alderspension under utbetaling blir regulert med lønnsauken på 3,80 prosent og deretter fråtrekt 0,75 prosent. Dette inneber at alderspensjonistar får auka pensjonen med 3,02 prosent frå 1. mai 2013.

Satsane for minste pensjonsnivå for alderspensjonistar er auka med lønnsauken på 3,80 prosent og deretter justerte for effekten av levealdersjustering, noko som inneber at satsane er auka med 3,29 prosent. Satsane er frå 1. mai 2013 sette til 133 546 kroner for låg sats, 155 372 kroner for ordinær sats, 167 963 kroner for høg sats og 251 957 kroner for særskilt sats.

Meirutgiftene for 2013 som følgje av reguleringa av grunnbeløpet og pensjonar blir om lag 6 397 mill. kroner.

Som ei oppfølging av brev¹ frå Arbeids- og sosialkomiteén knytt til handsaminga av Prop. 137 LS (2009–2010) tok Arbeidsdepartementet i proposisjonane for regulering av grunnbeløpet for 2010 og 2011 utgangspunkt i saldert budsjett som ”frå tal” i vedtaksdelen til proposisjonane. Etablert praksis når Regjeringa legg fram budsjettforslag for Stortinget, er likevel at ”frå tala” tar utgangspunkt i det siste forslaget til endra løyvingar som Regjeringa har fremma for Stortinget. Regjeringa la dette til grunn for trygdeoppgjøret i 2012, sjå Prop. 125 S (2011–2012). For å sikre lik praksis for

¹ Brev frå Stortinget datert 10. juni 2010 med referanse: BeS/2010

budsjettproposisjonar til Stortinget har Arbeidsdepartementet som utgangspunkt i vedtaksdelen i denne proposisjonen nytta Prop. 149 S (2012–2013) som ble fremma samtidig med Revidert nasjonalbudsjett.

2 Bakgrunn – nærare om reguleringa

Reglane for regulering

Reglane for regulering av pensjonar i folketrygda går fram av folketrygdlova §§ 1-4 og 19-14 og forskrift 6. mai 2011 nr. 465 om beregning av lønnsveksten som skal benyttes ved regulering av grunnbeløpet og alderspensjon i folketrygden. Alderspensjon under utbetaling skal regulerast med eit gjennomsnitt av lønns- og prisveksten. Dette gjennomføres ved at pensjonen blir regulert i samsvar med lønnsauken og deretter fråtrekt ein fast faktor på 0,75 prosent. Satsane for minste pensjonsnivå blir regulerte i samsvar med lønnsauken og deretter justerte for effekten av levealdersjusteringa for 67-åringar i reguleringsåret. Grunnbeløpet og alderspensjon under opptening blir regulerte i samsvar med lønnsauken. Uførepensjon og andre ytingar som blir regulerte i tråd med endringar i grunnbeløpet, blir dermed regulerte i samsvar med lønnsauken. Tilsvarende reglar gjeld i andre pensjonsordningar.

Til grunn for reguleringa ligg venta lønnsauke i reguleringsåret, justert for eventuelle avvik mellom venta og faktisk lønnsauke dei siste to åra. Det skal også vurderast om det er særlege tilhøve som har påverka lønnsutviklinga for einskilde grupper, og om effekten av dette skal haldast utanfor ved fastsetjinga av lønnsauken. Talgrunnlaget skal drøftast med organisasjonane til pensjonistane, dei funksjonshemma og arbeidstakarane for grunnbeløpet og pensjonane blir regulerte.

Drøftingar med organisasjonane

Grunnlaget for reguleringa har vore drøfta med Pensjonistforbundet, Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon, Samarbeidsforumet av funksjonshemmedes organisasjonar, Landsorganisasjonen i Norge, Unio, Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund og Akademikerne. Sjå nærare om drøftingane i vedlagte protokollar.

I tråd med forskrift 6. mai 2011 nr. 465 blir det etter dette lagt til grunn ein venta lønnsauke på 3,5 prosent i 2013 i tråd med anslaget til regjeringa som går fram av Revidert nasjonalbudsjett for 2013. I trygdeoppgjeret 2012 vart det lagt til

grunn for reguleringa av grunnbeløpet ein venta lønnsauke på 3,75 prosent i tråd med anslaget til regjeringa som går fram av Revidert nasjonalbudsjett for 2012. Faktisk lønnsauke for 2012 er anslått til 4,0 prosent i rapporten "Grunnlaget for inntektsoppgjørene 2013" frå Det tekniske berekningsutvalet for inntektsoppgjera av 25. mars 2013. Partane er samde om at det ligg føre eit avvik på 0,25 prosentpoeng for 2012. I trygdeoppgjoret 2012 vart det lagt til grunn ein faktisk lønnsauke på 4,2 prosent i 2011. Faktisk lønnsauke for 2011 er i rapporten frå Det tekniske berekningsutvalet for inntektsoppgjera framleis sett til 4,2 prosent. Partane er samde om at det dermed ikkje ligg føre eit avvik for 2011.

Reguleringa av grunnbeløpet, pensjonane og satsane for minste pensjonsnivå frå 1. mai 2013

Når det er avvik dei to siste åra, skal det først takast omsyn til avvika og deretter til den venta prosentvise lønnsauken i inneverande år. Den samla årlege lønnsauken er på denne bakgrunnen fastsett til 3,76 prosent.

Reguleringa av grunnbeløpet og pensjonane skjer med verknad frå 1. mai. Det nye grunnbeløpet frå 1. mai 2013 skal dermed fastsetjast slik at den prosentvise auken i det gjennomsnittlege grunnbeløpet frå 2012 til 2013 blir lik den samla årlege lønnsauken. Det gjennomsnittlege grunnbeløpet auka med 3,76 prosent frå 2012 (81 153 kroner) til 2013 (84 204 kroner). Nytt grunnbeløp frå 1. mai 2013 er fastsett til 85 245 kroner. Den prosentvise auken i grunnbeløpet frå 82 122 kroner til 85 245 kroner frå 1. mai 2013 er 3,80 prosent. Det inneber at uførepensjonistar og andre som får pensjonar og ytingar regulerte gjennom endringar i grunnbeløpet, får ein tilsvarende auke frå same dato. Alderspensjon under opptening blir også oppregulert med 3,80 prosent.

Alderspensjon under utbetaling blir regulert med lønnsauken og deretter fråtrekt 0,75 prosent. Pensjonen blir først oppregulert med 3,80 prosent og frå denne summen blir det fråtrekt 0,75 prosent. Dette inneber at alderspensjonistar får auka pensjonen med 3,02 prosent frå 1. mai 2013.

Satsane for minste pensjonsnivå for alderspensjonistar er auka frå 1. mai 2013 med lønnsauken på 3,80 prosent og deretter justerte for effekten av levealdersjusteringa for 67-åringar. Dette skjer ved å multiplisere med forholdstalet i 2012 på 1,010 og dividere med forholdstallet i 2013 på 1,015. Dette inneber at satsane er auka med 3,29 prosent frå 1. mai 2013.

Satsane er frå 1. mai 2013 sette til 133 546 kroner for låg sats, 155 372 kroner for ordinær sats, 167 963 kroner for høg sats og 251 957 kroner for særskilt sats. Sjå nærare om dei ulike satsane i folketrygdlova § 19-18.

3 Nærare om utviklinga i grunnbeløpet, pensjonar og lønn dei seinare åra

Tabell 3.1 viser utviklinga i grunnbeløpet og i inntektene før skatt for pensjonistar i folketrygda og lønnstakarar i perioden 2004–2012. Inntekter som pensjonistar har i tillegg til pensjonsinntekta, er ikkje med her.

Pensjonane for dei einslege minstepensjonistane har auka meir enn grunnbeløpet av di særtillegget ordinær sats vart auka frå 79,33 prosent

til 94 prosent av grunnbeløpet frå 1. mai 2008, til 97 prosent av grunnbeløpet frå 1. mai 2009 og til 100 prosent av grunnbeløpet frå 1. mai 2010. Den siste endringa fekk heilårsverknad i 2011.

For ektepar og sambuarar med minstepensjon var auken sterkare i åra 2003–2006 og 2008–2010 både som følgje av auken i særtillegget og av di grunnpensjonen for ektepar og sambuande vart trappa opp i åra 2003–2005. Grunnpensjonen auka frå 0,75 G til 0,8 G frå 1. mai 2003, til 0,825 G frå 1. mai 2004 og til 0,85 G frå 1. mai 2005. Den siste endringa fekk heilårsverknad i 2006.

Gjennomsnittleg pensjon har dei siste åra også auka med meir enn grunnbeløpet, og med meir enn auken i særtillegget og i grunnpensjonen for ektepar og sambuarar skulle tilseie. Dette kjem av at pensjonistane i aukande grad har tent opp tilleggspensjon.

Tabell 3.1 Utvikling i grunnbeløpet, minstepensjonane, gjennomsnittleg alders- og uførepensjon og lønn for lønnstakarar. Prosentvis endring frå året før og gjennomsnittleg endring per år 2004 - 2012.

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Endring 2004–2012	Endring per år
Grunnbeløp	3,3	3,5	5,4	5,5	4,2	3,8	4,4	4,0	39,6	4,3
Minste pensjonsnivå/alderspensjon for einslege ¹	3,3	3,5	5,4	11,3	7,9	5,4	4,6	3,5	54,4	5,6
Minste pensjonsnivå/alderspensjon for ektepar/sambuande ¹	4,9	4,0	5,4	11,9	8,2	5,5	4,6	3,5	59,0	6,0
Minstepensjon/uførepensjon for einslege ²							4,9	4,0	-	-
Minstepensjon/uførepensjon for ektepar ²							5,0	4,0	-	-
Alderspensjon i gjennomsnitt ³	4,8	4,8	6,5	7,6	6,1	5,6	5,4	4,4	55,2	5,6
Uførepensjon i gjennomsnitt ³	3,9	3,7	5,4	6,7	4,6	4,1	3,6	4,0	42,2	4,5
Lønnstakarar i alt	3,3	4,1	5,4	6,3	4,2	3,7	4,2	4,0	41,1	4,4
Industriarbeidarar i NHO-området	3,4	3,6	5,5	5,7	3,9	3,6	4,4	4,1	39,7	4,3
Statstilsette	3,4	4,5	5,1	6,7	4,4	4,5	4,2	4,1	43,4	4,6
Kommunetilsette	3,4	3,9	4,8	6,7	4,6	3,7	4,3	4,1	41,5	4,4

¹ Frå og med 1.05.2011 er satsane for minste pensjonsnivå for alderspensjonistar regulerte i samsvar med lønnsauken og deretter justerte for effekten av levealdersjusteringa, medan minstepensjon for uførepensjonistar er regulert i samsvar med grunnbeløpet (lønnsauken).

² Til og med 2010 var minstepensjonane for uføre- og alderspensjonistar like.

³ Gjennomsnittleg pensjon er rekna ut frå rekneskapen.

Auken i grunnbeløpet i perioden 2004–2012 er 39,6 prosent, medan veksten for lønnstakarar i alt var 41,1 prosent. Årsaka til skilnaden er mellom anna at partane i trygdeoppgjæret i 2008 vart samde om ei fordeling innanfor den økonomiske ramma der ein nytta noko av midlane til å auke særtillegget. Den historiske utviklinga av pensjonane med vidare går fram av tabellane i vedlegget til proposisjonen. Tabell 1.2 viser utvikling i minstepensjonane til alderspensjonistar, uførepensjonistar og unge uføre frå 1. mai 1992 til 1. mai 2014, medan tabell 1.3 viser utviklinga av minstepensjonane frå 1970 til 2012 både i nominell og reell verdi. Det går fram at minstepensjonen har hatt ein særleg sterk realvekst. Dette heng saman med at satsane for særtillegget er trappa opp gjennom åra, seinast i åra 2008–2010.

4 Skattereglane for pensjonistar i 2013

Særskilde reglar for AFP- og alderspensjonistar

AFP- og alderspensjonistar har rett til eit særleg skattefrådrag som sikrar at pensjonistar med pensjon noko over minstepensjon ikkje betaler skatt av pensjonen. I 2013 utgjer skattefrådraget maksimalt 30 300 kroner og blir trappa ned mot høgare pensjonsinntekt enn 170 750 kroner. Frådraget blir trappa ned med ein sats på 15,3 prosent av pensjonsinntekt mellom 170 750 kroner og 259 800 kroner, og med ein sats på 6 prosent av pensjonsinntekt over 259 800 kroner. Frådraget er heilt utfasa ved ei pensjonsinntekt på om lag 538 000 kroner.

Særskilde reglar for uføre

Skattyttarar som får uførepensjon fordi arbeidsevna er satt ned med minst to tredelar, og som ikkje samstundes får arbeidsavklaringspengar frå folketrygda, skal i 2013 ha eit særfrådrag i inntekta på 2 667 kroner per månad, dvs. 32 000 kroner for heile året. Er arbeidsevna satt ned med mindre enn to tredelar, skal skattyttaren ha eit halvt særfrådrag. Særfrådraget blir gitt i alminneleg inntekt.

Uførepensjonistar kan skattleggast etter ein særskild skatteavgrensingsregel som sikrar at dei med låg inntekt og formue ikkje skal betale skatt. Denne regelen inneber at skattyttarar som får uførepensjon fordi arbeidsevna er satt ned med minst to tredelar, ikkje skal betale skatt når nettoinntekta (alminneleg inntekt minus minste

pluss m.a. formuestillegg) er under 127 100 kroner for einslege og 116 700 kroner for gifte. Ved utrekninga av nettoinntekta skal ein leggje til 1,5 prosent av nettoformue over 200 000 kroner for einslege og 100 000 kroner for kvar ektefelle.

Skatteavgrensinga som følgje av skatteavgrensingsregelen blir trappa ned med inntekta. Dette skjer ved at trygdeavgift og felles-, kommune- og fylkesskatt skal setjast til 55 prosent av den alminnelege inntekta som overstig dei skattefrie grensene. I motsetnad til skattefrådraget for AFP- og alderspensjonistar, trappast fordelene ved skatteavgrensingsregelen ned mot all inntekt, og ikkje berre mot pensjonsinntekt. Skatteavgrensingsregelen skal nyttast når denne regelen gir lågast skatt. Regelen blir ikkje nytta ved fastsetjing av toppskatt og skatt på formue.

Skatteavgrensingsregelen gjeld også for skattyttarar som har overgangsstønad eller etterlatnepensjon.

Minstefrådraget for pensjonsinntekter

Når skatten skal reknast ut, blir lønnsinntekter og pensjonsinntekter reduserte med eit minste

Trygdeavgift

Satsen for trygdeavgift på pensjonsinntekt o.a. i 2013 er 4,7 prosent. Til samanlikning er trygdeavgift på lønnsinntekt 7,8 prosent.

5 Pensjonar og ytingar frå folketrygda

Alderspensjon under utbetaling blir regulert i samsvar med lønnsauken og deretter fråtrekt 0,75 prosent. Satsane for minste pensjonsnivå blir regulerte i samsvar med lønnsauken og deretter justerte for effekten av levealdersjusteringa for 67-åringar i reguleringsåret. Grunnbeløpet og alderspensjon under opptening blir regulerte i samsvar med lønnsauken. Uførepensjon, ytingar til gjenlevande, arbeidsavklaringspengar og overgangsstønad blir regulerte i tråd med endringar i grunnbeløpet.

Under kap. 2670 Alderspensjon blir det gjort framlegg om å auke løyvingane med 3 334 mill. kroner, fordelt med 1 126 mill. kroner på post 70

Grunnpensjon, 2 057 mill. kroner på post 71 Tilleggspensjon og 151 mill. kroner på post 73 Sært tillegg.

Under kap. 2655 Uførheit blir det gjort framlegg om å auke løyvingane med 1 530 mill. kroner, fordelt med 578 mill. kroner på post 70 Grunnpensjon, 894 mill. kroner på post 71 Tilleggspensjon, 56 mill. kroner på post 72 Sært tillegg og 2 mill. kroner på post 76 Yrkesskadetrygd.

Under kap. 2680 Ytingar til gjenlevande ektefellar blir det gjort framlegg om å auke løyvingane med 58 mill. kroner, fordelt med 31 mill. kroner på post 70 Grunnpensjon, 25 mill. kroner på post 71 Tilleggspensjon og 2 mill. kroner på post 72 Sært tillegg.

Under kap. 2651 Ytingar under arbeidsavklaring post 70 Arbeidsavklaringspengar blir det gjort framlegg om å auke løyvingane med 881 mill. kroner.

Under kap. 2620 Stønad til einsleg mor eller far post 70 Overgangsstønad blir det gjort framlegg om å auke løyvingane med 61 mill. kroner.

6 Andre pensjonsordningar

6.1 Pensjonar mv. frå Statens pensjonskasse

Tenestepensjonane i offentleg sektor er såkalla bruttoordningar som blir gitt i tillegg til folketrygda. Pensjonen frå folketrygda skal alltid betalast fullt ut, medan tenestepensjonen blir redusert med eit samordningsfrådrag. Vanlegvis utgjør samordningsfrådraget $\frac{3}{4}$ grunnbeløp og heile tilleggspensjonen og/eller sært tillegg m.v. når tenestepensjonen blir gitt for full tenestetid (vanlegvis 30 år).

Etter lov om Statens pensjonskasse § 42 skal alderspensjon under utbetaling regulerast ved at pensjonsgrunnlaget blir regulert årleg frå 1. mai i samsvar med lønnsauken og deretter fråtrekt 0,75 prosent. Uførepensjon og enkje- og enkjemannspensjon blir regulerte i samsvar med lønnsauken fram til fylte 67 år. Frå fylte 67 år blir pensjonsgrunnlaget regulert i samsvar med lønnsauken og deretter fråtrekt 0,75 prosent. Ved reguleringa skal dei reguleringsfaktorane som Kongen fastset etter folketrygdlova § 19-14 åttande ledd nyttast.

For kapitla 611, 612, 615 og 616 vil dei totale meirutgiftene for pensjonane som følgje av reguleringa utgjere om lag 468 mill. kroner.

Under kap. 611 Pensjonar frå statskassa, blir det gjort framlegg om å auke løyvingane med 0,2 mill. kroner. Det blir gjort framlegg om at departe-

mentet får fullmakt til å regulere pensjonane på same måten som pensjonar frå Statens pensjonskasse.

Under kap. 612 Tilskott til Statens pensjonskasse blir det gjort framlegg om å auke løyvingane med 463 mill. kroner, fordelt med 458 mill. kroner på post 01 Driftsutgifter og 5 mill. kroner på post 70 For andre medlemmer av Statens pensjonskasse.

Under kap. 615 Yrkesskadeforsikring og kap. 616 Gruppelivsforsikring blir det gjort framlegg om å auke løyvingane med respektive 1 mill. kroner under kap. 615 og 4 mill. kroner under kap. 616.

6.2 Avtalefesta pensjon i privat sektor

Etter lov 19. februar 2010 nr. 5 om statstilskott til arbeidstakere som tar ut avtalefestet pensjon i privat sektor § 23 skal tilskottet frå staten til pensjon etter reglane i kapittel 2 (ny AFP) utgjere $\frac{1}{3}$ av pensjonen, medan kompensasjonstillegget etter kapittel 3 blir dekt fullt ut av staten. Statstilskottet til pensjon etter kapittel 4 (overgangsordninga) skal utgjere 40 prosent av pensjonen for pensjonistar over 64 år.

Årleg pensjon etter AFP-tilskottslova kapittel 2 utgjør 0,314 prosent av grunnlaget (summen av den einskildes inntekt) og er eit påslag til alderspensjon frå folketrygda. Pensjon etter kapittel 4 (overgangsordning) blir rekna ut som pensjonane frå folketrygda. AFP, med unntak av visse tillegg, blir regulert årleg frå 1. mai i samsvar med lønnsauken og deretter fråtrekt 0,75 prosent.

Under kap. 666, post 70 Tilskott blir det gjort framlegg om å auke statstilskottet med 31 mill. kroner.

6.3 Pensjonstrygda for sjømenn

Etter lov 3. desember 1948 nr. 7 om pensjonstrygd for sjømenn § 15 gir staten visse tilskott. Staten dekkjer m.a. utgiftene til krigsfartstillegg for farts- månader mellom 1. september 1939 og 31. desember 1945. Etter § 8 er pensjonsordninga garantert av staten. Pensjonstrygda går med årlege underskott, som blir dekte av staten av di reguleringsfondet i ordninga er brukt opp.

Alderspensjonar frå Pensjonstrygda for sjømenn blir regulerte årleg med verknad frå 1. mai i samsvar med lønnsauken og deretter fråtrekte 0,75 prosent. Ved reguleringa blir dei reguleringsfaktorane som Kongen fastset etter folketrygdlova § 19-14 åttande ledd nytta.

Under kap. 664 Pensjonstrygda for sjømenn, post 70 Tilskott blir det gjort framlegg om å auke tilskottet med 15 mill. kroner.

6.4 Krigspensjonering

Staten dekkjer utgiftene til krigspensjon etter lov 13. desember 1946 nr. 21 om krigspensjonering for militærpersoner (§ 19) og lov 13. desember 1946 nr. 22 om krigspensjonering for hjemmestyrkepersonell og sivilpersoner (§ 25).

Etter tilleggslov om krigspensjonering av 29. juni 1951 nr. 34 blir krigspensjonar under utbetaling regulerte i samsvar med lønnsauken fram til fylte 67 år. Frå fylte 67 år blir krigspensjonane regulerte i samsvar med lønnsauken og deretter fråtrekte 0,75 prosent. Ved regulering av pensjonar blir dei reguleringsfaktorane Kongen fastset etter folketrygdlova § 19-14 åttande ledd nytta.

Under kap. 660 Krigspensjon blir det gjort framlegg om å auke løyvingane med 10 mill. kroner, fordelt med 3 mill. kroner på post 70 Tilskott militære og 7 mill. kroner på post 71 Tilskott sivile.

6.5 Supplerande stønad til personar med kort butid i Noreg

Ved lov 29. april 2005 nr. 21 om supplerande stønad til personar med kort butid i Noreg, er personar over 67 år med liten eller ingen pensjon frå folketrygda sikra ei samla inntekt på nivå med minste pensjonsnivå. Ytingane frå ordninga blir prøvde mot inntekt og også mot formue. Det er vidare eit vilkår at stønadsmottakaren er busett i Noreg.

Stønaden er knytt til satsane for minste pensjonsnivå i folketrygda, og vil derfor auke i tråd med dei nye satsane for minste pensjonsnivå frå 1. mai 2013.

Under kap. 667 Supplerande stønad til personar over 67 år, post 70 Tilskott blir det gjort framlegg om å auke løyvinga med 9 mill. kroner.

Arbeidsdepartementet

t i l r å r :

At Dykkar Majestet godkjenner og skriv under eit framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om tilleggsløyvingar som følgje av reguleringa av grunnbeløpet og pensjonar i folketrygda mv. frå 1. mai 2013.

Vi HARALD, Noregs Konge,

s t a d f e s t e r :

Stortinget blir bede om å gjere vedtak om tilleggsløyvingar som følgje av reguleringa av grunnbeløpet og pensjonar i folketrygda mv. frå 1. mai 2013 i samsvar med eit vedlagt forslag.

Forslag

til vedtak om tilleggsløyvingar som følgje av reguleringa av grunnbeløpet og pensjonar i folketrygda mv. frå 1. mai 2013

I

Arbeidsdepartementet får fullmakt til å regulere pensjonar frå statskassa på same måten som for statspensjonistar.

II

I statsbudsjettet for 2013 blir det gjort følgjande endringar:

Utgifter:

Kap	Post	Formål	Kroner
611		Pensjonar frå statskassa	
	01	Driftsutgifter, overslagsløyving, blir auka med frå kr 18 800 000 til kr 19 000 000	200 000
612		Tilskott til Statens pensjonskasse	
	01	Driftsutgifter, overslagsløyving, blir auka med frå kr 8 567 771 000 til kr 9 025 771 000	458 000 000
	70	For andre medlemmer av Statens pensjonskasse, overslagsløyving, blir auka med frå kr 95 000 000 til kr 100 000 000	5 000 000
615		Yrkesskadeforsikring	
	01	Driftsutgifter, overslagsløyving, blir auka med frå kr 90 000 000 til kr 91 000 000	1 000 000
616		Gruppelivsforsikring	
	01	Driftsutgifter, overslagsløyving, blir auka med frå kr 158 000 000 til kr 162 000 000	4 000 000
660		Krigspensjon	
	70	Tilskott, militære, overslagsløyving, blir auka med frå kr 146 000 000 til kr 149 000 000	3 000 000
	71	Tilskott, sivile, overslagsløyving, blir auka med frå kr 327 000 000 til kr 334 000 000	7 000 000
664		Pensjonstrygda for sjømenn	
	70	Tilskott, blir auka med frå kr 181 286 000 til kr 196 286 000	15 000 000

Kap	Post	Formål	Kroner
666		Avtalefesta pensjon	
	70	Tilskott, blir auka med frå kr 1 830 000 000 til kr 1 861 000 000	31 000 000
667		Supplerande stønad til personar over 67 år	
	70	Tilskott, overslagsløyving, blir auka med frå kr 410 000 000 til kr 419 000 000	9 000 000
2620		Stønad til einsleg mor eller far	
	70	Overgangsstønad, overslagsløyving, blir auka med frå kr 2 420 000 000 til kr 2 481 000 000	61 000 000
2651		Ytingar under arbeidsavklaring	
	70	Arbeidsavklaringspengar, overslagsløyving, blir auka med frå kr 34 760 000 000 til kr 35 641 000 000	881 000 000
2655		Uførheit	
	70	Grunnpensjon, overslagsløyving, blir auka med frå kr 22 790 000 000 til kr 23 368 000 000	578 000 000
	71	Tilleggspensjon, overslagsløyving, blir auka med frå kr 35 265 000 000 til kr 36 159 000 000	894 000 000
	72	Sært tillegg, overslagsløyving, blir auka med frå kr 2 190 000 000 til kr 2 246 000 000	56 000 000
	76	Yrkesskadetrygd, overslagsløyving, blir auka med frå kr 66 000 000 til kr 68 000 000	2 000 000
2670		Alderdøm	
	70	Grunnpensjon, overslagsløyving, blir auka med frå kr 55 090 000 000 til kr 56 216 000 000	1 126 000 000
	71	Tilleggspensjon, overslagsløyving, blir auka med frå kr 100 460 000 000 til kr 102 517 000 000	2 057 000 000
	73	Sært tillegg, overslagsløyving, blir auka med frå kr 5 770 000 000 til kr 5 921 000 000	151 000 000
2680		Ytingar til gjenlevande ektefellar	
	70	Grunnpensjon, overslagsløyving, blir auka med frå kr 1 210 000 000 til kr 1 241 000 000	31 000 000
	71	Tilleggspensjon, overslagsløyving, blir auka med frå kr 970 000 000 til kr 995 000 000	25 000 000
	72	Sært tillegg, overslagsløyving, blir auka med frå kr 93 000 000 til kr 95 000 000	2 000 000

Vedlegg 1**Tabellar**

Tabell 1.1 Oversikt over grunnbeløpet i folketrygda frå 1967.

Storleiken på grunnbeløpet			Gjennomsnittleg årleg grunnbeløp	
Frå	Per år kr	Per md. kr	År	Beløp kr
1.01.1967	5 400	450,00	1967	5 400
1.01.1968	5 900	491,67	1968	5 900
1.01.1969	6 400	533,33	1969	6 400
1.01.1970	6 800	566,67	1970	6 800
1.01.1971	7 200	600,00		
1.05.1971	7 500	625,00	1971	7 400
1.01.1972	7 900	658,33	1972	7 900
1.01.1973	8 500	708,33	1973	8 500
1.01.1974	9 200	766,67		
1.05.1974	9 700	808,33	1974	9 533
1.01.1975	10 400	866,67		
1.05.1975	11 000	916,67	1975	10 800
1.01.1976	11 800	983,33		
1.05.1976	12 100	1 008,33	1976	12 000
1.01.1977	13 100	1 091,67		
1.05.1977	13 400	1 116,67		
1.12.1977	14 400	1 200,00	1977	13 383
1.07.1978	14 700	1 225,00	1978	14 550
1.01.1979	15 200	1 266,67	1979	15 200
1.01.1980	16 100	1 341,67		
1.05.1980	16 900	1 408,33	1980	16 633
1.01.1981	17 400	1 450,00		
1.05.1981	19 100	1 591,67		
1.10.1981	19 600	1 633,33	1981	18 658
1.05.1982	21 200	1 766,67	1982	20 667
1.01.1983	21 800	1 816,67		
1.05.1983	22 600	1 883,33	1983	22 333
1.05.1984	24 200	2 016,67	1984	23 667
1.05.1985	25 900	2 158,33	1985	25 333
1.01.1986	26 300	2 191,67		
1.05.1986	28 000	2 333,33	1986	27 433
1.05.1987	29 900	2 491,67	1987	29 267
1.01.1988	30 400	2 533,33		
1.04.1988	31 000	2 583,33	1988	30 850
1.04.1989	32 700	2 725,00	1989	32 275
1.05.1990	34 000	2 833,33		
1.12.1990	34 100	2 841,67	1990	33 575
1.05.1991	35 500	2 958,33	1991	35 033
1.05.1992	36 500	3 041,67	1992	36 167
1.05.1993	37 300	3 108,33	1993	37 033

Tabell 1.1 Oversikt over grunnbeløpet i folketrygda frå 1967.

Storleiken på grunnbeløpet			Gjennomsnittleg årleg grunnbeløp	
Frå	Per år kr	Per md. kr	År	Beløp kr
1.05.1994	38 080	3 173,33	1994	37 820
1.05.1995	39 230	3 269,17	1995	38 847
1.05.1996	41 000	3 416,67	1996	40 410
1.05.1997	42 500	3 541,67	1997	42 000
1.05.1998	45 370	3 780,83	1998	44 413
1.05.1999	46 950	3 912,50	1999	46 423
1.05.2000	49 090	4 090,83	2000	48 377
1.05.2001	51 360	4 280,00	2001	50 603
1.05.2002	54 170	4 514,17	2002	53 233
1.05.2003	56 861	4 738,42	2003	55 964
1.05.2004	58 778	4 898,17	2004	58 139
1.05.2005	60 699	5 058,25	2005	60 059
1.05.2006	62 892	5 241,00	2006	62 161
1.05.2007	66 812	5 567,67	2007	65 505
1.05.2008	70 256	5 854,67	2008	69 108
1.05.2009	72 881	6 073,42	2009	72 006
1.05.2010	75 641	6 303,42	2010	74 721
1.05.2011	79 216	6 601,33	2011	78 024
1.05.2012	82 122	6 843,50	2012	81 153
1.05.2013	85 245	7 103,75	2013	84 204

Tabell 1.2 Utviklinga av minste pensjonsnivå for alderspensjonistar, uførepensjonistar og unge uføre i perioden 1.05.1992 - 30.04.2014. Kroner.

	Minste pensjonsnivå				
	Alderspensjonist		Uførepensjonist		Unge uføre fødde etter 1940
	Einslege Per år	Ektepar Per år	Einslege Per år	Ektepar Per år	
1.05.92-30.04.93	58 583	94 752	58 583	94 752	87 096
1.05.93-31.12.93	59 868	96 816	59 868	96 816	88 992
1.01.94-30.04.94	59 868	101 088 ¹	59 868	101 088 ¹	88 991
1.05.94-31.12.94	61 116	103 200	61 116	103 200	90 852
1.01.95-30.04.95 ²	61 512	103 992	61 512	103 992	90 852
1.05.95-30.04.96	63 372	107 136	63 372	107 136	93 600
1.05.96-30.04.97	66 240	111 984	66 240	111 984	97 836
1.05.97-30.04.98 ³	69 360	117 456	69 360	117 456	101 412
1.05.98-30.04.99 ⁴	81 360	140 040	81 360	140 040	108 252
1.05.99-30.04.00	84 204	144 912	84 204	144 912	112 032
1.05.00-30.04.01	88 032	151 512	88 032	151 512	117 132
1.05.01-30.04.02	92 100	158 520	92 100	158 520	122 544
1.05.02-30.04.03	97 140	167 208	97 140	167 208	129 252
1.05.03-30.04.04	101 964	181 200 ⁵	101 964	181 200 ⁵	135 660
1.05.04-30.04.05	105 408	190 248 ⁶	105 408	190 248 ⁶	140 244
1.05.05-30.04.06	108 852	199 512 ⁷	108 852	199 512 ⁷	144 828
1.05.06-30.04.07	112 788	206 712	112 788	206 712	150 060
1.05.07-30.04.08	119 820	219 600	119 820	219 600	159 420
1.05.08-30.04.09 ⁸	136 296	251 496	136 296	251 496	173 532 ⁹
1.05.09-30.04.10 ¹⁰	143 568	265 272	143 568	265 272	180 012
1.05.10-30.04.11 ¹¹	151 272	279 864	151 272	279 864	186 828
1.05.11-30.04.12 ¹²	157 639	291 644	158 424	293 088	195 660
1.05.12-30.04.13	162 615	300 850	164 256	303 864	202 848
1.05.13-30.04.14	167 963	310 744	170 496	315 408	210 564

¹ Heving av sats for særtillegget for ektepar frå 1.01.1994. Ny sats 2 x 60,5 pst. av grunnbeløpet, dvs. dobbelt av ordinær sats og ny minstesats.

² Heving av sats for særtillegget frå 1.01.1995. Ordinær sats utgjorde 61,55 pst. av grunnbeløpet.

³ Heving av sats for særtillegget frå 1.05.1997. Ordinær sats utgjorde 63,2 pst. av grunnbeløpet (minstesats 57,5 pst).

⁴ Heving av sats for særtillegget frå 1.05.1998. Ordinær sats utgjorde 79,33 pst. av grunnbeløpet, medan minstesats er 74 pst. av grunnbeløpet.

⁵ Grunnpensjonen for ektepar auka frå 0,75 G til 0,8 G frå 1.05.2003.

⁶ Grunnpensjonen for ektepar auka til 0,825 G frå 1.05.2004.

⁷ Grunnpensjonen for ektepar auka til 0,85 G frå 1.05.2005.

⁸ Ordinær sats for særtillegget auka til 94 pst. av grunnbeløpet frå 1.05.2008.

⁹ Dei medrekna framtidige pensjonspoenga for unge uføre blei heva frå 3,30 til 3,50 frå 1.05.2008.

¹⁰ Ordinær sats for særtillegget auka til 97 pst. av grunnbeløpet frå 1.05.2009.

¹¹ Ordinær sats for særtillegget aukar til 100 pst. av grunnbeløpet frå 1.05.2010.

¹² Frå og med 1.05.2011 er satsane for minste pensjonsnivå for alderspensjonistar regulerte i samsvar med lønnsauken og deretter justerte for effekten av levealdersjusteringa, medan minstepensjon for uførepensjonistar er regulert i samsvar med grunnbeløpet (lønnsauken). Eit ektepar med alderspensjon er sikra eit samla pensjonsnivå tilsvarande to gonger ordinær sats.

Tabell 1.3 Minstepensjon (årleg gjennomsnitt) for einslege og ektepar (begge pensjonistane har særtillegg) og grunnbeløpet (G) (årleg gjennomsnitt). Endring i realverdien. 1970-2012.

						Endring i realverdi frå året før				
					Gj.sn.					
Minstepensjon uførepensjon		Minste pensjonsnivå alderspension			grunn- beløp kr	Minstepensjon uførepensjon	Minste pensjonsnivå alderspension			
År	Einsleg	Ektepar	Einsleg	Ektepar		Einsleg pst.	Ektepar pst.	Einsleg pst.	Ektepar pst.	Gj.sn. grunn- beløp
1970	7 810	11 970	7 810	11 970	6 800	-	-	-	-	-
1971	8 900	13 850	8 900	13 850	7 400	6,8	8,4	6,8	8,4	2,0
1972	9 664	15 023	9 664	15 023	7 900	1,7	1,6	1,7	1,6	-0,0
1973	10 445	16 220	10 445	16 220	8 500	0,2	0,1	0,2	0,1	-0,2
1974	11 655	18 101	11 655	18 101	9 533	2,3	2,3	2,3	2,3	2,8
1975	13 308	20 696	13 308	20 696	10 800	2,3	2,4	2,3	2,4	1,5
1976	15 363	24 215	15 363	24 215	12 000	5,6	7,0	5,6	7,0	1,6
1977	17 770	28 331	17 770	28 331	13 383	5,9	7,1	5,9	7,1	2,1
1978	20 228	32 760	20 228	32 760	14 550	5,3	6,9	5,3	6,9	0,6
1979	21 780	35 406	21 780	35 406	15 200	2,9	3,3	2,9	3,3	-0,1
1980	24 345	39 339	24 345	39 339	16 633	0,7	0,1	0,7	0,1	-1,5
1981	27 882	45 066	27 882	45 066	18 658	1,0	1,0	1,0	1,0	-1,1
1982	31 228	50 633	31 228	50 633	20 667	0,5	0,9	0,5	0,9	-0,6
1983	34 153	55 248	34 153	55 248	22 333	0,8	0,6	0,8	0,6	-0,4
1984	36 516	59 056	36 516	59 056	23 667	0,5	0,5	0,5	0,5	-0,4
1985	39 220	63 496	39 220	63 496	25 333	1,7	1,8	1,7	1,8	1,3
1986	42 884	69 196	42 884	69 196	27 433	2,1	1,7	2,1	1,7	1,1
1987	45 724	73 776	45 724	73 776	29 267	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	-1,9
1988	48 786	78 966	48 786	78 966	30 850	0,0	0,4	0,0	0,4	-1,2
1989	51 174	82 896	51 174	82 896	32 275	0,3	0,4	0,3	0,4	0,1
1990	53 438	86 652	53 438	86 652	33 575	0,3	0,4	0,3	0,4	-0,1
1991	56 112	90 840	56 112	90 840	35 033	1,5	1,3	1,5	1,3	0,8
1992	58 048	93 890	58 048	93 890	36 167	1,1	1,0	1,1	1,0	0,9
1993	59 440	96 128	59 440	96 128	37 033	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
1994	60 700	102 496	60 700	102 496	37 820	0,7	5,1	0,7	5,1	0,7
1995	62 752	106 088	62 752	106 088	38 847	0,9	1,0	0,9	1,0	0,2
1996	65 284	110 368	65 284	110 368	40 410	2,8	2,8	2,8	2,8	2,8
1997	68 320	115 632	68 320	115 632	42 000	2,0	2,1	2,0	2,1	1,3

Tabell 1.3 Minstepensjon (årleg gjennomsnitt) for einslege og ektepar (begge pensjonistane har særtillegg) og grunnbeløpet (G) (årleg gjennomsnitt). Endring i realverdien. 1970-2012.

						Endring i realverdi frå året før				
					Gj.sn. grunn- beløp kr	Minstepensjon uførepensjon		Minste pensjonsnivå alderspensjon		Gj.sn. grunn- beløp
Minstepensjon uførepensjon		Minste pensjonsnivå alderspensjon								
År	Einsleg	Ektepar	Einsleg	Ektepar		Einsleg pst.	Ektepar pst.	Einsleg pst.	Ektepar pst.	
1998	77 360	132 512	77 360	132 512	44 413	10,7	12,1	10,7	12,1	3,4
1999	83 256	143 288	83 256	143 288	46 423	5,2	5,7	5,2	5,7	2,2
2000	86 756	149 312	86 756	149 312	48 377	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
2001	90 744	156 184	90 744	156 184	50 603	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
2002	95 460	164 312	95 460	164 312	53 233	3,9	3,9	3,9	3,9	3,9
2003	100 356	176 536	100 356	176 536	55 964	2,6	4,9	2,6	4,9	2,6
2004	104 260	187 232	104 260	187 232	58 139	3,4	5,6	3,4	5,6	3,4
2005	107 704	196 424	107 704	196 424	60 059	1,7	3,3	1,7	3,3	1,7
2006	111 476	204 312	111 476	204 312	62 161	1,2	1,7	1,2	1,7	1,2
2007	117 476	215 304	117 476	215 304	65 505	4,6	4,6	4,6	4,6	4,6
2008	130 804	240 864	130 804	240 864	69 108	7,3	7,8	7,3	7,8	1,6
2009	141 144	260 680	141 144	260 680	72 006	5,7	6,0	5,7	6,0	2,0
2010	148 704	275 000	148 704	275 000	74 721	2,8	3,0	2,8	3,0	1,3
2011	156 040	288 680	155 517	287 717	78 024	3,6	3,7	3,3	3,3	3,1
2012	162 312	300 272	160 956	297 781	81 153	3,2	3,2	2,7	2,7	3,2

Kjelde: Arbeids- og velferdsdirektoratet

Tabell 1.4 Personar med pensjon/overgangsstønad frå folketrygda

	Pr. 31. desember 2010			Pr. 31. desember 2011			Pr. 31. desember 2012		
	Talet på personar	Av dette	I pst	Talet på personar	Av dette	I pst	Talet på personar	Av dette	I pst
		med minsteyting	av alle		med minsteyting	av alle		med minsteyting	av alle
Alderspensjonistar	663 799	185 564	28	718 667	180 814	25	760 025	164 801	22
Uførepensjonistar	301 088	58 367	19	306 659	57 858	19	309 887	57 676	19
Gjenlevande ektefeller	21 475	6 138	29	20 592	5 795	28	19 490	5 457	28
Tidlegare familiepleiarar	104	104	100	96	96	100	79	79	100
Ugifte forsørgjarar og skilte eller separerte forsørgjarar	23 087	23 087	100	22 431	22 431	100	21 346	21 346	100
I alt	1 009 553	273 260	27	1 068 445	266 994	25	1 110 827	249 359	22

Overgangsstønaden er 2 gonger grunnbeløpet frå 1. mai 2010

Talet på personar med tidsavgrensa uførestønad pr. 31.12.2009: 49885. Tidsavgrensa uførestønad opphørte i 2010

Kjelde: Arbeids- og velferdsdirektoratet

Tabell 1.5 Alders- og uførepensjonistar med minsteyting pr. 31.12. 2012

	Kvinner	Menn	I alt
<i>Alderspensjonistar i alt</i>	<i>144 238</i>	<i>20 563</i>	<i>164 801</i>
67-69 år	10 757	1 742	12 499
70 år og over	133 481	18 821	152 302
<i>Uførepensjonistar i alt</i>	<i>43 971</i>	<i>13 705</i>	<i>57 676</i>
Under 50 år	8 000	4 711	12 711
50-59 år	16 030	5 141	21 171
60-66 år	19 688	3 810	23 498
67-69 år	253	43	296
<i>I alt</i>	<i>188 209</i>	<i>34 268</i>	<i>222 477</i>

Ordninga med tidsavgrensa uførestønad opphørte i 2010

Kjelde: Arbeids- og velferdsdirektoratet

Tabell 1.6 Alderspensjonistar og uførepensjonistar med full pensjon samt gjenlevande ektefeller med og uten tilleggspensjon pr. 31.12. 2012

	Bare pensjonistar med full pensjon		Gjenlevende ektefelle med pensjon/overgangsstønad	I alt
	Alderspensjonistar	Uførepensjonistar		
Uten tilleggspensjon	37 266	7 712	424	45 402
Under 0,55G	77 328	25 207	9 698	112 233
0,55-0,60	7 513	2 171	752	10 436
0,60-0,80	34 416	10 005	2 581	47 002
0,80-1,00	42 082	12 373	2 121	56 576
1,00-1,50	139 455	62 241	3 022	204 718
1,50-2,00	171 726	79 103	877	251 706
Over 2,00G	235 728	54 979	15	290 722
<i>I alt</i>	<i>745 514</i>	<i>253 791</i>	<i>19 490</i>	<i>1 018 795</i>

Ordninga med tidsavgrensa uførestønad opphørte i 2010

Kjelde: Arbeids- og velferdsdirektoratet

Tabell 1.7 Personar som tente opp tilleggspensjon (unntatt personar som fekk godskrive pensjonspoeng etter særreglar for uførepensjonistar)¹

År	Talet på personar			I prosent av folketalet 17-69 år per 31. desember	
	Kvinner	Menn	I alt	Kvinner pst.	Menn pst.
1967	379 284	1 000 303	1 379 587	31,0	82,0
1970	406 912	1 000 262	1 407 174	32,7	80,3
1973	467 148	1 019 234	1 486 382	36,8	79,9
1975	506 236	1 034 142	1 540 378	39,4	79,9
1977	581 234	1 068 877	1 650 111	44,7	81,5
1978	616 895	1 074 064	1 690 959	47,2	81,3
1979	646 502	1 081 518	1 728 020	49,2	81,5
1980	677 229	1 096 561	1 773 790	51,2	82,1
1981	698 253	1 097 511	1 795 764	52,5	81,6
1982	710 012	1 083 001	1 793 013	53,1	79,9
1983	722 474	1 080 593	1 803 067	53,6	79,1
1984	745 200	1 087 816	1 833 016	53,0	79,1
1985	776 418	1 100 216	1 876 634	56,9	79,3
1986	812 883	1 122 975	1 935 858	59,1	80,2
1987	846 414	1 128 753	1 975 167	61,1	79,9
1988	861 669	1 128 573	1 990 242	61,8	79,1
1989	850 403	1 099 913	1 950 316	60,7	76,7
1990	856 668	1 089 392	1 946 060	61,0	75,8
1991	865 544	1 082 327	1 947 871	61,4	74,9
1992	872 979	1 079 078	1 952 057	61,7	74,3
1993	884 425	1 081 504	1 965 929	62,2	74,2
1994	900 904	1 099 311	2 000 215	63,2	75,2
1995	918 852	1 116 499	2 035 351	64,2	76,1
1996	935 019	1 132 310	2 067 329	65,0	76,9
1997	951 227	1 154 670	2 105 897	65,8	78,0
1998	971 935	1 117 106	2 089 041	66,8	79,0
1999	982 630	1 180 713	2 163 343	67,1	78,7
2000	993 640	1 184 738	2 178 378	67,5	78,4
2001	1 004 786	1 192 262	2 197 048	67,9	78,6
2002 ²	1 042 390	1 217 940	2 260 330	69,9	79,7
2003	1 047 220	1 213 481	2 260 701	69,7	78,8
2004 ³	1 055 298	1 220 056	2 275 354	69,6	78,6
2005	1 066 792	1 233 628	2 300 420	69,6	78,6
2006	1 091 040	1 268 836	2 359 876	70,3	79,7
2007	1 122 217	1 310 901	2 433 188	71,4	80,8
2008	1 156 258	1 354 359	2 510 617	72,4	81,8
2009	1 199 278	1 330 498	2 529 776	74,0	79,1
2010 ⁴	1 212 216	1 344 625	2 556 841	73,6	78,7
2011	1 195 697	1 317 778	2 513 475	71,5	75,6

¹ Personar med pensjonsgjevande inntekt som døydde eller utvandra i året er tekne ut frå 1982.² Frå 1.1. 2002 er rehabiliteringspengar og attføringspengar pensjonsgjevande inntekt.³ Frå 1.1. 2004 blei det innført ei ny uføreyting, tidsavgrensa uførestønad, som er pensjonsgjevande inntekt.⁴ Endra tal for 2010. Opptening basert på pensjonsgivande inntekt (ikkje omsorgspoeng og berekna poengtal for uføre).

Tabell 1.8 Utviklinga av gjennomsnittleg pensjonspoeng for ikkje-uføre 1967-2011

År	Kvinner	Menn
1967	1,88	3,55
1968	1,87	3,52
1969	1,84	3,49
1970	1,90	3,63
1971	1,96	3,82
1972	2,03	3,89
1973	2,08	3,96
1974	2,09	4,01
1975	2,19	4,14
1976	2,30	4,29
1977	2,26	4,30
1978	2,26	4,32
1979	2,23	4,29
1980	2,27	4,31
1981	2,31	4,30
1982	2,33	4,20
1983	2,36	4,25
1984	2,41	4,30
1985	2,46	4,36
1986	2,53	4,40
1987	2,69	4,60
1988	2,74	4,64
1989	2,77	4,54
1990	2,88	4,61
1991	2,95	4,61
1992	2,92	4,25
1993	2,95	4,24
1994	2,99	4,27
1995	3,02	4,30
1996	3,06	4,32
1997	3,10	4,37
1998	3,13	4,41
1999	3,18	4,42
2000	3,19	4,41
2001	3,22	4,43
2002	3,21	4,39
2003	3,20	4,32
2004	3,18	4,28
2005	3,20	4,28
2006	3,24	4,31
2007	3,27	4,34
2008	3,32	4,35
2009	3,30	4,33
2010	3,28	4,28
2011	3,28	4,26

Kjelde: Arbeids- og velferdsdirektoratet

Vedlegg 2

**Protokoll fra møtet 24. april 2013 mellom representanter
for staten og representanter fra Pensjonistforbundet,
Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon,
Samarbeidsforumet av funksjonshemmedes
organisasjoner, Landsorganisasjonen i Norge og
Akademikerne for å gjennomgå rapporten "Grunnlaget for
inntektsoppgjørene 2013" av 25. mars 2013 fra Det tekniske
beregningsutvalget for inntektsoppgjørene**

Representanter for staten ved Arbeidsdepartementet og Finansdepartementet og representanter for Pensjonistforbundet, Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon, Samarbeidsforumet av funksjonshemmedes organisasjoner, Landsorganisasjonen i Norge og Akademikerne har i møte 24. april 2013 gjennomgått rapporten "Grunnlaget for inntektsoppgjørene 2013" av 25. mars 2013 fra Det tekniske beregningsutvalget for inntektsoppgjørene.

Ved gjennomgangen av rapporten konstaterte partene at utvalget foreløpig har anslått lønnsveksten for lønnstakere i alt til 4,0 prosent fra 2011 til 2012. Utvalget vil se nærmere på dette anslaget fram mot junirapporten. Videre konstaterte partene at utvalget ikke har endret sitt tidligere anslag på 4,2 prosent når det gjelder lønnsveksten for lønnstakere i alt fra 2010 til 2011.

Ovennevnte tall vil ligge til grunn for drøftingene om reguleringen av grunnbeløpet og pensjoner fra 1. mai 2013.

Følgende var til stede på møtet:

- *Pensjonistforbundet*: Ragnhild Nestaas
- *Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon*: Grete Crowo
- *Samarbeidsforumet av funksjonshemmedes organisasjoner*: Vibeke Seim-Haugen
- *Landsorganisasjonen i Norge*: Øystein Nilsen
- *Akademikerne*: Trond Teisberg
- *Arbeidsdepartementet*: Tormod Belgum, Anders K. Olsen og Knut Melheim
- *Finansdepartementet*: Vibeke Øi

YS og Unio var forhindret fra å delta.

Oslo, 24. april 2013

Pensjonistforbundet
Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon
Samarbeidsforumet av funksjonshemmedes
organisasjoner
Landsorganisasjonen i Norge
Akademikerne
Arbeidsdepartementet

Vedlegg 3

**Protokoll fra møtene 14. og 15. mai 2013
mellom Regjeringen og Pensjonistforbundet,
Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon,
Samarbeidsforumet av funksjonshemmedes
organisasjoner, Landsorganisasjonen i Norge,
Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund, Unio og
Akademikerne om tallgrunnlaget for regulering av
grunnbeløpet og pensjoner i folketrygden
fra 1. mai 2013**

Følgende har vært til stede på ett eller flere av møtene:

Pensjonistforbundet: Borge Rørvik, Liv Thun, Arild Øynes, Bjørg Hageløkken, Oddvar Kristiansen, Kjell Bjerke, Ragnhild Nestaas, Tale Jordbakke og Harald Olimb Norman

Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon: Knut Magne Ellingsen, Liv Arum, Grete Crowo og Idun Klette Låhne

Samarbeidsforumet av funksjonshemmedes organisasjoner: Arne Lein

Landsorganisasjonen i Norge: Terje Olsson og Øystein Nilsen

Unio: Erik Orskaug, Kjell Helland og Liv Julie Haug

Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund: Helle Stensbak og Ørnulf Kastet

Akademikerne: Trond Teisberg

Arbeidsdepartementet: statsråd Anniken Huitfeldt, statssekretær Norvald Mo, Simen Fremmergård, Tormod Belgum, Anders Korsbakken Olsen, Knut Melheim og Espen Halland Dahl

Finansdepartementet: statssekretær Roger Schjerva og Vibeke Øi

På vegne av Pensjonistforbundet og Landsorganisasjonen i Norge la Borge Rørvik i møtet 14. mai 2013 fram følgende:

”Pensjonistforbundet (SAKO samarbeidet) og Landsorganisasjonen i Norge (LO), heretter kalt ”organisasjonene”, viser til at det fra Arbeidsdepartementets side er blitt varslet at

tryggedrøftingene for 2013 avholdes 14. og 15. mai 2013.

Organisasjonene viser til forskrift om endring i forskrift om beregning av lønnsveksten som skal benyttes ved regulering av grunnbeløpet og alderspensjon i folketrygden, og innretter sitt krav i forhold til dette.

Organisasjonene fremmer med dette følgende krav:

Teknisk beregningsutvalg for inntektsoppgjørene anslår i sin aprilrapport lønnsveksten til 4,0 pst i 2012 og 4,2 pst i 2011. I trygdeoppgjøret i 2012 ble det lagt til grunn at lønnsveksten i 2012 ville bli 3,75 pst, videre ble lønnsveksten i 2011 korrigert til 4,2 pst. Dette innebærer at det skal korrigeres for et etterslep på 0,25 pst for 2012 og uendret for 2011.

Når det gjelder forventet lønnsvekst i 2013, viser vi til at Revidert Nasjonalbudsjett anslår denne til 3,5 %. Dette skal det tas hensyn til i beregning av nytt grunnbeløp og alderspensjon.”

Videre ba Pensjonistforbundet om følgende protokolltilførsel:

”Pensjonistforbundet (SAKO samarbeidet) er prinsipielt motstandere av at regulering av løpende pensjon ikke skal følge lønnsutviklingen. Det er urettferdig at en gruppe i befolkningen ikke skal ha samme kjøpekraftsutvikling som andre deler av samfunnet.

På vegne av landets nærmere 800.000 alderspensjonister krever Pensjonistforbundet at stortingsvedtaket om fratrekk på 0,75 % av lønnsutviklingen omgjøres. Vi foreslår at arbeid med dette starter så raskt som mulig og uavhengig av evaluering av resten av reformen som er forespeilet i 2017.

Fjorårets trygdeoppgjør ble det praktiske beviset på hvor feil en slik underregulering kan slå ut når fratrekk på 0,75 % av lønnsveksten kombineres med feil anslag på antatt lønnsvekst for perioden. Lønnsøkningen i 2012 ble på 4 % mens pensjonsreguleringen samme år ble på 2,89 %.

Pensjonister har de samme utgiftene i sin hverdag som yrkesaktive og skal være med på den samme velstandsutviklingen som samfunnet for øvrig.”

På vegne av FFO, SAFO, Unio, YS og Akademikerne la Erik Orskaug i møtet 14. mai 2013 fram følgende:

”Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon (FFO), Samarbeidsforumet av funksjonshemmedes organisasjoner (SAFO), Unio, Yrkesorganisasjonenens Sentralforbund (YS) og Akademikerne, heretter kalt ”organisasjonene”, viser til at det fra Arbeidsdepartementets side er blitt varslet at trygdeforhandlingene for 2013 avholdes 14. og 15. mai 2013.

Organisasjonene viser til forskrift om endring i forskrift om beregning av lønnsveksten som skal benyttes ved regulering av grunnbeløpet og alderspensjon i folketrygden, og innretter sitt krav i forhold til dette.

Organisasjonene fremmer med dette følgende krav:

Tekniske beregningsutvalget for inntektsoppgjørene anslår i sin aprilrapport lønnsveksten til 4,0 pst i 2012 og 4,2 pst i 2011. I trygdeoppgjøret i 2012 ble det lagt til grunn at lønns-

veksten i 2012 ville bli 3,75 pst. Videre ble lønnsveksten i 2011 korrigert til 4,2 pst. Dette innebærer at det skal korrigeres for et etterslep på 0,25 pst for 2012 og uendret for 2011.

Når det gjelder forventet lønnsvekst i 2013, viser vi til at Revidert Nasjonalbudsjett anslår denne til 3,5 pst. Dette skal tas hensyn til i beregning av nytt grunnbeløp og alderspensjon.”

I møtet 15. mai 2013 redegjorde arbeidsministeren for tallgrunnlaget for regulering av pensjonene fra 1. mai 2013, i samsvar med forskrift 6. mai 2011 nr. 0465 om beregning av lønnsveksten som skal benyttes ved regulering av grunnbeløpet og alderspensjon i folketrygden, jf. folketrygdloven §§ 1-4, 19-14 og 20-18.

Etter møter 14. og 15. mai 2013 er partene enige om at følgende legges til grunn for reguleringen av grunnbeløpet og pensjoner i folketrygden fra 1. mai 2013:

- at forventet lønnsvekst i inneværende år er 3,5 prosent
- at faktisk lønnsvekst for 2012 foreløpig er beregnet til 4,0 prosent, det vil si et avvik på 0,25 prosentpoeng i forhold til fjorårets anslag på 3,75 prosent.
- at faktisk lønnsvekst for 2011 fortsatt er anslått til 4,2 prosent, slik at det ikke foreligger noe avvik i forhold til tidligere anslag.

Oslo, 15. mai 2013

Pensjonistforbundet	Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon
Samarbeidsforumet av funksjonshemmedes organisasjoner	Landsorganisasjonen i Norge
Yrkesorganisasjonenens Sentralforbund	Unio
Akademikerne	Arbeidsdepartementet

